Nro. 9.

# DZIENNIK
# DEPARTAMENTOWY RADOMSKI.

W RADOMIU DNIA 26 LUTEGO ROKU 1815.

---

## Nro. 1264. Prefekt Departamentu Radomskiego

Nadesłaną sobie z Dyrekcyi Ministeryi Spraw Wewnętrznych, Uchwałę Rady Naywyższey Xięstwem Warszawskim rządzącey, względem ukrywania się Woyskowych tak Polskiego, iako i Rossyiskiego Woyska, pod dniem 21 b. m. i r. zapadłą, w Dzienniku Departamentowym, wraz z wyciągami Uchwały byłey Kommissyi Rządzącey, pod dniem 12 Marca 1807, tudzież Dekretu Krolewskiego pod dniem 9 Maia 1808, niemniey Dekrétém Królewskim w zupełności pod dniem 14 Stycznia roku 1812, w podobnych przedmiotach wydanemi, umieszcza, obowięzuiąc UUr. Wóytow, Burmistrzów, i wszystkich Mieszkańców, ażeby pod zagrożoną temiż Ustawami odpowiedzialnością, względem śledzenia, i wydawania ukrywaiących się Woyskowych, nayściśley się stosowali, JXX. Plebanów zaś, i wszystkich Administracyą Parafialną trudniących się, ażeby takowe przepisy w Kościołach wszystkich wyznań, przez trzy po sobie następuiące Niedziele, lub Swięta, zaraz po otrzymaniu ich przez siebie, niezawodnie ogłosili.

Radom dnia 31. Stycznia 1815.

( podpisano ) *Kosicki Z. P.* *Hassmann Sekr. Gen.*

## Rada Naywyższa temczasowa Xięstwa Warszawskiego.

Zważaiąc iż mnóstwo Dezerterów i Zbiegów tak z Woyska Polskiego teraz do Pułków swych powołanych, iako też z Woysk Nayiaśnieyszego IMPERATORA JMCI w

Kraiu tuteyszym ukrytych znaydować się ma, w celu zapobieżenia występnemu tychże Zbiegów przechowywaniu, stanowi:

1 Iż przepisy Kraiowe urządzeniami Komissyi Rządzącey de datto 12 Marca 1807 Dekretem Królewskim de datto 14 Stycznia 1812 wskazane kary tak na przechowuiących dezerterów i Urlopników, którym czas urlopu iuż wyszedł, iako też na Urzędników mieyscowych wymienionych zbiegów w Gminach swych niedochodzących, stanowiące; w całey swéy mocy i ostrości wykonanemi mieć chce.

2 Iż wymienione przepisy Kraiowe nietylko do Dezerterów i Urlopników Woysk Polskich teraz do Pułków swych powołanych stósuią się, ale nadto też kary za przechowywanie i niedochodzenie ukrytych po Gminach Dezerterów i zbiegów Woysk Rossyiskich rozciągaią się, i takowe przez Władze Kraiowe ściśle zastósowane bydź winny. — Przy wyprowadzeniu atoli Indagacyi o ukrycie Dezertetów Woysk Rossyiskich w celu przekonania się czyli rzeczywiście obwiniony iest winnym lub nie, dodanym bydź ma przez Władzę właściwą Woyskową ieden Officer Rossyiski iako Delegowany, któren przy Indagacyi całkowitey przytomnym bydź winien.

Uchwała ninieysza nietylko przez wszystkie Gazety i Dzienniki Kraiowe publikowana, ale nadto wszystkim Władzom Sądowym i Administracyinym przesłaną bydź ma. Władze zaś Administracyine obowiązano są, nietylko uchwałę ninieyszą, ale nadto wyż wymienione Urządzenia Kraiowe, w Kościołach wszystkich Wyznań, potrzykroć odczytać kazać, i przez Cyrkularze po Powiatach do wiadomości wszystkich Mieszkańców natychmiast bez żadnéy zwłoki pod własną odpowiedzialnością podać. — Że zaś publikacya takowa znacznego przeciągu czasu wymaga, i czas zadość uczynienia onéyże zostawionym bydź musi, zaczym w tym celu przepisy kar wyżéy wymienionych, po upłynionych dopiero czterech tygodni od publikacyi ninieyszéy Uchwały zastósowanemi bydź mogą.

Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 21 Miesiąca Stycznia 1815 Roku.

( podpisano ) Wawrzecki

Zgodność świadczę Klużewski



2 Wyciąg z Uchwały Kommissyi Rządzącey de datto 12 Marca 1807 — Kommissya Rządząca etc. „ Stanowiemy przytem, że Obywatele, którzyby Kantonistów zbiegłych w Dobrach swoich przechowywali, albo wiedząc o nich, pobytowi ich u siebie pobłażali, ieżeli w przeciągu tego samego czasu Korpusom, do których oddani byli, ich nie dostawią, Karzé Tysiąca Złotych podpadną, i t. d. i t. d. Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 12 Marca 1807.

[ podpisano ] Stanisław Małachowski Prezes, Zgodno z Aktami.
( podpisano ) J Szczurowski, Zgodność zaświadczam.
( podpisano ) Strzelecki. —

3 Wyciąg Dekretu Królewskiego de data 9 Maia 1808 Roku.

„ Frederyk August z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski i t. d. i t. d. „

„ Tytuł I § 47 Dziedzice, Dzierżawcy, i wszelkiego prawa Właściciele Dóbr, tudzież Zwierzchności Miast, obowiązani są, pod winą Tysiąca Złotych, do Kassy Woyskowey zapłacić się mianych, każdego popisowego z Woyska przybyłego, któryby uwolnienia od służby, ani Urlopu okazać nie mógł, pod strażą do Podprefekta, a ten do naybliższego Stanowiska Woyskowego odesłać, żeby Pułkowi od którego zbiegł, zwrócony został, i t. d. i t. d. „

( podpisano ) FREDERYK AUGUST przez Króla, Minister Sekretarz Stanu:

( podpisano ) Staisław Breza, L. S. Zgodno z Oryginałem

( podpisano ) Felix Łubieński Minister Sprawiedliwości.
Ludwik Osiński, Sekretarz Generalny.

4 Kopia Dekretu Królewskiego z dnia 14 Stycznia 1812,

5 Wypis z Protokółu Sekretarystu Stanu w Pałacu Naszym w Dreznie dnia 14 Miesiąca Stycznia r. 1812 FREDERYK AUGUST z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże War-

szawski etc. Zważywszy, iż chcąc skutecznie Dezercyi wgłąb Kraiu Woyska Naszego Xięstwa Warszawskiego zapobiedz. Przepis Artykułu 47 Dekretu pod dniem Dziewiątym Maia 1808 uzupełnić potrzeba, zważywszy, iż spieszne wykonanie przepisów dążących do zapobieżenia Dezercyom koniecznie iest potrzebnem, zważywszy nakoniec, iż zamiar ten drogą Administracyiną nayskuteczniéy może bydź osiągnięty, na wniesienie Ministra Woyny, i po wysłuchaniu Naszéy Rady Stanu.

Postanowiliśmy i stanowiemy co następuie.

Artykuł 1

Zostawniąc w swoiéy mocy Prawo Kommissyi Rządzącéy karę Tysiąc Złotych Polskich za przechowanie Dezertera, i dochodzenie onéy w Sądach Kryminalnych stanowiąc, wymierzenie i wykonanie Kar niniéyszym Dekretem wskazanych na Urzędników przekonanych o zaniedbanie śledzenia Dezerterów, lub Urlopników niepowracaiących na terminie wyyścia Urlopu, Władzóm Administracyinym powierzamy.

Artykuł 2

Skoro w Pułku postrzeżono będzie że Żołnierz zbiegł, Pułkownik to natychmiast zamelduie Generałowi kommenderuiącemu Departamentem z którego Zbieg iest rodem Generał tam kommenderuiący wezwie niezwłocznie Prefekta, aby kazał śledzić, i schwytanego przystawić do swego respective Pułku.

Artykuł 3

Takowe wezwanie odebrawszy Prefekt winien iest natychmiast przesłać Podprefektowi właściwemu, a ten niezwłocznie wyda rozkaz do Wóyta, lub Burmistrza Gminy, z któréy zbieg iest rodem, ażeby go śledził, i schwytawszy, do nayblizszéy Woyskowey



Kommendy odesłał, Kommenda Woyskowa, odebrawszy zbiega, wyda przystawuiącemu Kwit, z wyszczególnieniem Imienia, Nazwiska, Lat, Broni, i Pułku do którego należy zbieg przystawiony, o czem Generał Kommenderuiący w Departamencie uwiadomionym przez Władze Cywilne będzie

Artykuł 4

Gdyby po ścisłym śledzeniu okazało się, iż zbieg nie znayduie się w Gminie, na ten czas Wóyt, lub Burmistrz, przez Podprefekta donieść o tem winien Prefektowi, który Generała Kommenderuiącego w Departamencie, a ten Pułkownika uwiadomić o tem iest obowiązany.

Artykuł 5

Gdyby po nastąpionym śledzeniu, kiedykolwiek ieszcze zbieg pokazał się w Gminie, Wóyt lub Burmistrz przytrzymać go natychmiast, i stosownie do przepisów powyższego Artykułu 3 odesłać do nayblizszey Woyskowey Kommendy powinien.

Artykuł 6

Gdyby z czasem dowiedzionem było, iż zbieg podczas śledzenia był w Gminie lub później w Gminie pokazawszy się nie został przytrzymanym i odesłanym. natenczas Generał kommenderuiący w Departamencie wezwie Prefekta o wymierzenie kary na Prezydenta, Burmistrza, lub Wóyta, który Zbiega niedbale śledził lub umyślnie zataił. — Ta kara za pierwszym, zdarzeniem nie mnieysza, iak Złotych Trzysta, a niewiększa iak Złotych sześćset, a to stosownie do Stanu, i możności Urzędnika bydź powinna. —

Prócz tego winny Urzędnik obowiązany będzie wynadgrodzić, szkodę uczynioną Pułkowi w effektach Skarbowych przez zbiega zabranych, Rzetelność zaś i Obrachunek tey szkody przez Radę Gospodarczą podane, zaświadczą, Generał Kommenderuiący w Departamencie, i Dyrektór Jeneralny popisów.

Jeżeli Urzędnik iuż raz ukarany za niedbalstwo, podobnego przewinienia powtórnie dopuści się, na ten czas prócz powyższey kary, i wynadgrodzenia Pułkowi, oddalonym od Urzędu bydź powinien,

Jeżeli zaś pokaże się, iż powtórnie Dezertera umyślnie zataił, oprócz kar Administracyinych wyżey wymierzonych po kary prawem kryminalnym przepisane do Sądu oddany będzie.

Artykuł 7

Od ogłoszenia niniejszego Dekretu żadne Urlopy Woyskowym wydane nie będą tylko z obowiązkiem, dla okaziciela aby przybywszy do Gminy do którey za Urlopem udać się ma prawo, natychmiast zameldował się Władzy mieyscowey, przestawił Jey służący Mu Urlop, i o wizę onegoż prosił.

Artykuł 8.

Ponieważ zalecanym każdemu Woyskowemu będzie, aby maiąc powracać do swego Korpusu przed wyściem z Gminy w którey bawić się miał pozwolenie, zameldował się Władzy mieyscowey, i prosił aby w dzień w którym chce wychodzić z Gminy, był przez Urzędnika mieyscowego na Urlopie Jego zapisanym.

Artykuł 9.

Woyskowy, który bez Wizy Urlopu powyższemi Artykułami przepisaney powróci do Korpusu, Aresztem ośmiodniowym ukaranym będzie.

Artykuł 10.

W celu ułatwienia takowego porządku, Prezydent, Burmistrz, lub Wóyt, oprócz ogólney Księgi ludności Dekretem Naszym na dniu 18 Stycznia 1810 r. nakazaney utrzymywać będzie listę oddzielną przybywaiących do Gminy za Urlopem Woyskowych, i w tey zapisze dzień, w którym przybywaiący meldowali się, czas zamierzonego im Urlopu, dzień, w którym oświadczyli, że chcą wychodzić z Gminy.

Artykuł 11

Gdyby Urlopnik po wyszłym terminie Urlopu znaydował się ieszcze w Gminie, a pozwolenia w niey bawienia się dłuższego nie okazał, Wóyt, lub Burmistrz przytrzyma go, i odeszle do nayblizszey Kommendy Woyskowey.

Artykuł 12

Względem Urlopnika, któryby dwa tygodnie przetrzymał Urlop, Pułkownik w wyżey opisanym sposobie, zamelduie Generałowi Kommenderuiącemu w Departamencie, a ten iako i Urzędnicy Administracyini postąpią sobie we wszystkim sposobem Artykułami 2 i 3 Dekretu ninieyszego przepisanym.

Artykuł 13

W tym przypadku utrzymywana Lista podług przepisu Artykułu Dziesiątego, służyć będzie Wóytom Burmistrzom, lub Prezydentom do usprawiedliwienia wyyścia Urlopnika z Gminy.



Artykuł 14

Gdyby Wóyt, Burmistrz, lub Prezydent niemógł udowodnić Listą utrzymywać się maiącą dopełnionych przez siebie, a ninieyszym Dekretem przepisanych, względem urlopnika formalności, a ten nie stanąwszy we dwa tygodnie po upłynionym terminie Urlopu był za Dezertera deklarowanym, Wóyt, Burmistrz, lub Prezydent zniewolonym będzie wynadgrodzić szkodę uczynioną Pułkowi w Effektach Skarbowych przez Urlopnika zabranych, stosownie do Artykułu 6 niniejszego Dekretu, a Gmina na mieysce nie stawiaiącego się wybierze losem zastępcę dla Pułku, z którego Urlopnik uszedł.

Artykuł 15

Gdyby zaś okazało się, że Wóyt, Burmistrz, lub Prezydent wiedział o ukrywaiącym się w Gminie Urlopniku, Urlop swóy przetrzymuiącym, a takowego nie przytrzymał, w tedy podług Artykułu 6 postąpiono będzie z nim.

Artykuł 16

Ile razy stosownie do Artykułu 23 Dekretu Naszego 18 Stycznia 1812, Prezydent Burmistrz lub Wóyt, będzie w przypadku sporządzenia wywodu słownego z Człowieka nowo-przybyłego do Gminy i zameldowanego przez Właściciela domu, w którym się znayduie, a nie będącego w stanie złożyć przyzwoitego zaświadczenia, szczególnieysza na to baczność dana bydź ma, czyli Człowiek takowy do Woyska nie należy, a ieżeli się należącym do Woyska bydź okaże, w ten czas już nie do właściwey Gminy, lecz podług przepisu Artykułu 3 niniejszego Dekretu do nayblizszey Kommendy Woyskowey odesłanym bydź powinien.

Artykuł 17

Gdy Prezydent Burmistrz, lub Wóyt, w celu przekonania się, czyli Człowiek obcy do Gminy przybyły, iest do inney Gminy należącym, albo należącym do Woyska, lub tylko do gatunku Włóczęgów, uznał potrzebę przytrzymania, lub aresztowania onego, takowe przytrzymanie, lub Aresztowanie dłużey nad 24 Godzin trwać niepowinno, a Prezydent Burmistrz lub Woyt, po upłynieniu tego czasu, postąpi sobie z Człowiekiem zatrzymanym, podług przepisów do Kondycyi Człowieka stosownych.

Artykuł 18

Każdy którywby Podprefektowi, Prefektowi, lub Generałowi kommenderuiącemu w Departamencie donosił, że się znayduie w Gminie Zbieg, lub Urlopnik przetrzymuiący zas zamierzony, skoro takowy schwytany będzie, odbierze nadgrody Złotych sto z funduszu Kar maiących się opłacić przez Urzędników przewiniaiących.

Artykuł 19

Generałowie kommenderuiący w Departamentach upoważnieni są śledzić potaiemnie po wszelkich Gminach, ieżeli się nie znayduie w nich Zbieg lub Urlopnik niewracaiący, a takówego schwytawszy wezwie Prefekta o wymierzenie Kary na niedbałego, lub występnego Urzędnika. Gdyby zaś potrzeba zbroyney rewizyi Gminy iakowéy okazać się kiedy miała, takowa tylko na przedstawienie Ministra Naszego Woyny za wyraźnem Naszem dozwoleniem nastąpić może.

Artykuł 20

Gdy rozrządzenia w ninieyszym Dekrecie zawarte, są tylko uporządkowaniem dokładnieyszym przepisów Artykułu 47 Dekretu Naszego dnia 9 Maia 1808; oraz Artykułu 23 Dekretu Naszego 18 Stycznia 1810 roku mieć chcemy, aby też Urządzenia rozciągnione były, i do tych zbiegów, lub Urlopników, którzy dotąd po Gminach znayduią się

Artykuł 21

Kary pieniężne, tak od prywatnych, iako i Urzędników, w skutek ninieyszego Dekretu ściągane do Kass Publicznych Powiatowych wpływać będą, zapłata ie dnak za Efsekta zbiegłego, za pośrzednictwem Prefekta, lub Podprefekta do Pułków oddawana bydź ma, prosto i przed wpłynieniem oney do Kassy Powiatowey.

Dopełnienie ninieyszey Naszey Woli, i umieszczenie w Dzienniku Praw, Ministrom Naszym Xięstwa Warszawskiego w czem do którego należy zalecamy.

( podpisano ) FREDERYK AUGUST przez Krola, Minister Sekretarz

Stanisław Breza **L.S.** Zgodno z Oryginałem Minister Sekretarz Stanu.

[ podpisano ] Stanisław Breza, Zgodno z Oryginałem Prezes Rady Ministrow

( podpisano ) S, Potocki — Sekretarz Rady Ministrów.

( podpisano ) Stanisław Grabowski.

Zgodno zaświadczam Minister Spraw Wewnętrznych J. Łuszczewski,

**DODATEK**